

51. Odpoveď ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky P. Plavčana na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky B. Gröhlinga podaná 2. marca 2017 vo veci doplnenia údajov k zoznamom študijných odborov a učebných odborov

**MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Peter Plavčan
minister

SEKRETARIA T PRÁVIDLU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 03-04-2017		
Číslo spisu: PREDI-301/2017		
Listy: 1/13	Prílohy: 1	
R.Z.	ZH	LU

Bratislava 29. marca 2017
Číslo: 2017-3937/13157:4-sekr.

Vážený pán poslanec,

k Vašej interpelácii z 1. marca 2017 vo veci Zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce (ďalej len „zoznamy“) uvádzam nasledovné:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) postupuje v zmysle § 29 ods. 3 písm. b) zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odbornom vzdelávaní a príprave“) pri tvorbe zoznamov aj na základe informácie o uplatnení absolventov stredných škôl na trhu práce. Podľa Smernice č. 1/2017, ktorou sa upravuje postup pri tvorbe zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce zoznamov (ďalej len „smernica“) je ukazovateľom uplatnenia absolventov študijných alebo učebných odborov na trhu práce absolventská miera nezamestnanosti v jednotlivých študijných alebo učebných odboroch. Absolventskú mieru nezamestnanosti v jednotlivých študijných alebo učebných odborov pravidelne sprístupňuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. V prípade, že údaj o absolventskej miere nezamestnanosti pre konkrétny študijný alebo učebný odbor nie je v prílohách k zoznamom vyplnený, ide o odbor vzdelávania, ktorý v sledovanom období nemal absolventov. Vzhľadom na účel tvorby zoznamov, ktorým je regulácia existujúcich

odborov vzdelávania vo vzťahu k potrebám trhu práce, nie je vhodné odbory vzdelávania s chýbajúcim údajom o absolventskej miere nezamestnanosti z hodnotenia vyradiť.

Informácie o dodatočnej potrebe zamestnancov na trhu práce (v zmysle Čl. 1 ods. 3 smernice) sú vytvorené na základe rozsiahleho metodického aparátu a nie sú priamo identifikovateľné. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom aktivít Národného projektu Prognózy vývoja na trhu práce v SR získalo relevantné informácie o dodatočnej potrebe zamestnancov vyjadrenej podľa klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08 v jednotlivých regiónoch a odvetviach. Tieto informácie sú súčtom expanzijného dopytu (budúce zmeny v zamestnanosti) a nahradzujúceho dopytu (uvoľňovanie pracovných miest v dôsledku odchodu zamestnancov z trhu práce, predovšetkým do starobného dôchodku). Do prognóz expanzijného dopytu vstupujú informácie o budúcich potrebách na trhu práce získané priamo od zamestnávateľov prostredníctvom kvalitatívnych a kvantitatívnych prieskumov a rozsiahle kvantitatívne prognostické modely pre determináciu štruktúr zamestnanosti podľa zamestnaní, odvetví a regiónov. Model nahradzujúceho dopytu na druhej strane odhaduje pravdepodobnosti odchodu z trhu práce v niekoľkých miliónoch kombinácií rôznych členení (zamestnanie, vek, pohlavie, odvetvie, región) a aplikuje ich na súčasnú štruktúru zamestnanosti. Špeciálne pre účely tvorby zoznamu odborov s nedostatočným počtom absolventov sú tieto prognózy následne prevedené zo zamestnaní na zhluky príbuzných odborov vzdelania a tieto zhluky dekomponované na jednotlivé odbory vzdelania. Dodatočná potreba absolventov vzniká preto na základe komplikovaného metodického aparátu a nie ju možné priamo determinovať ani overiť. Overené sú však metodické kroky pri jej kvantifikácii.

Motivačné štipendium sa podľa § 27 ods. 3 zákona o odbornom vzdelávaní a príprave poskytuje žiakom, ktorí sa pripravujú na povolanie, skupinu povolání alebo odborných činností v študijnom odbore alebo v učebnom odbore zaradenom do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce. Samotný ukazovateľ priemernej mzdy absolventov na účely zaradovania odborov do predmetných zoznamov nie je vzhľadom na základný cieľ ich vytvárania, ktorým je zosúladiť odborné vzdelávanie a prípravy s požiadavkami trhu práce a pri centrálnom nastavení tejto regulácie vhodným kritériom. Mzda síce zohľadňuje aj faktory ako kvalita absolventov, avšak zahŕňa aj iné faktory, ktoré by znížili validitu takéhoto kritéria (napr. regionálne rozdiely v mzdovom ohodnotení by zvýhodňovali odbory lokalizované

v západných regiónoch SR). Zároveň, úroveň miezd v jednotlivých hospodárskych odvetviach nereflektuje len dopyt po konkrétnych povolaniach na trhu práce, ale aj iné ekonomické a spoločenské faktory.

Napriek uvedenému sa uvažuje pri budúcej aktualizácii kritérií vhodných na zaradovanie odborov do predmetných zoznamov aj nad využitím ukazovateľa priemernej mzdy absolventov. Pre získanie a zahrnutie týchto informácií je však nevyhnutné vyvinúť relevantný metodický aparát špecifický pre tieto účely a následne pristúpiť k úprave smernice.

Vážený pán poslanec,

je aj v mojom osobnom záujme, aby sa kritériá pre tvorbu zoznamov v zhode so spoločenským poznaním neustále objektivizovali a zoznamy prispievali, ako dôležitý regulačný mechanizmus štátu, k zosúladovaniu odborného vzdelávania a prípravy s potrebami trhu práce a požiadavkami konkrétnych zamestnávateľov.

S úctou

Na vedomie:

Andrej Danko, predseda Národnej rady Slovenskej republiky

Vážený pán
Branislav Gröhling
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a